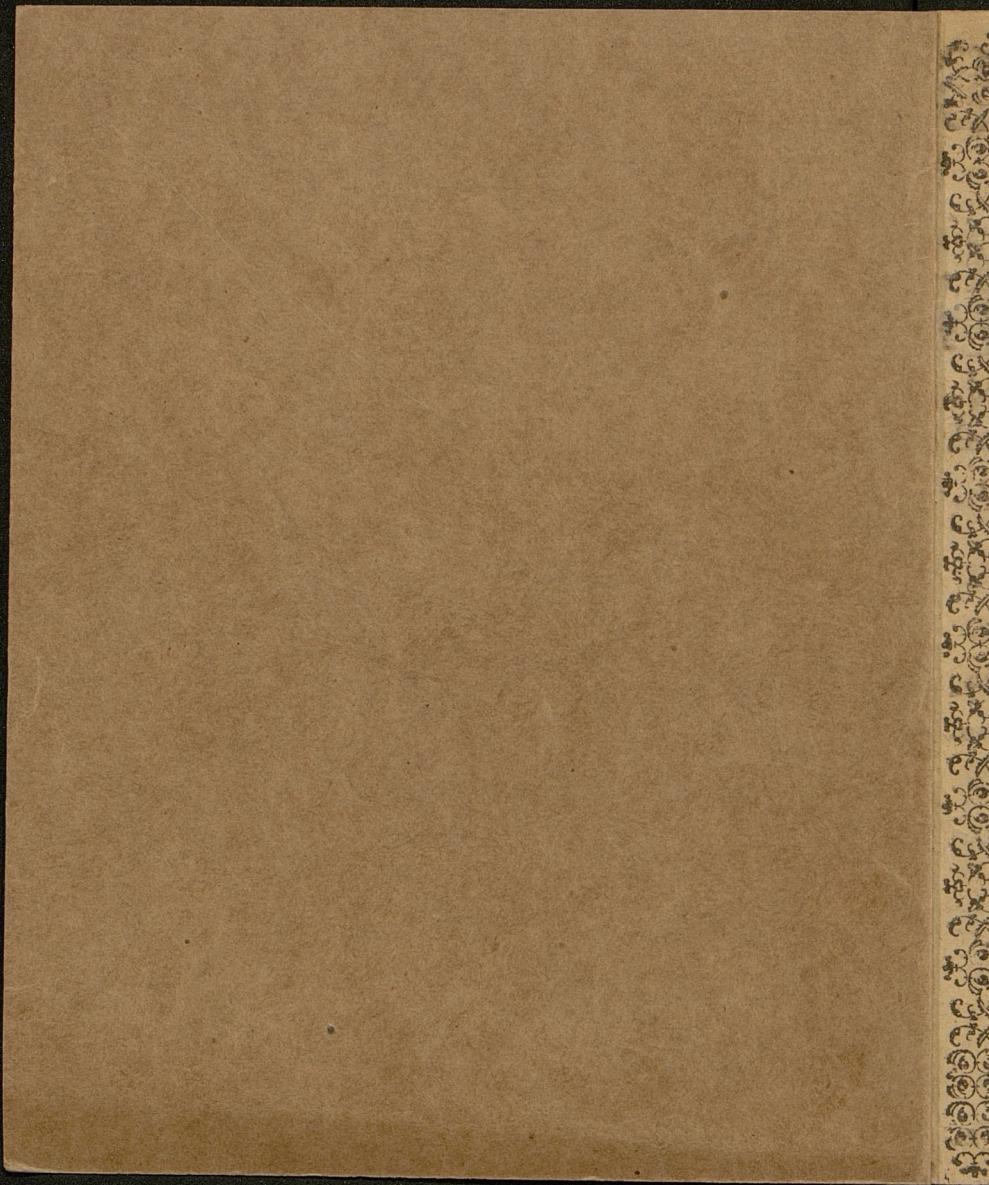

Liberius, Andreas:

Physica lactis content.
platid. 1610.

xli
29.

D. O. M. A.
P H Y S I C A L A-
C T I S C O N T E M -
P L A T I O.

*In qua simul de lacte infantum, virginum, virorum, Hirorum, Gallinarum, &c. item seminis & sanguinis, uteri & mammarum consensu
aliiusq; jucundis scitu questionibus.*

Ad disputandum proposita in Il-
lustri Casimiriano Saxonico Coburgi.

PRÆSIDE
ANDREA LIBAVIO M.D.P.C.
GYMNASII DIRECTORE ET
PROFESSORE PUBL.

Respondente
MARCO HEBERERO SUEVIFUR-
tense Gymnasta Publico.

Ad xxviii. Septembris Iuliani.

Coburgi, Typis Ducalibus Iustus Hauck.
Anno Christi, M D C X.

VIRIS
MAGNIFICIS AM-
PLISSIMIS, CONSUL-
TISSIMISQUE, D. CON-
SVLIBVS, ET SENATORIBVS INCLYTÆ,
ET IMPERIALIS REIPUB. SVVINFURTENSIS,
Patriæ patribus vigilissimis, Dominis Mecœ-
natibus, ac Patronis suis humilimâ animâ
Subjectione colendis.

NEC NON

Spectatissimo variarumq; rerum usu & experien-
tia prstanti viro Dn IOHANNI HEBERERO Sunphurten-
sium Archigrammatem fidelissimo, parenti suo filiali amore
et aetern prosequendo.

Tyrcinum hoc Physicum

Debita observantia & gratitu-
dinis ergo -

Dicat & dedicat

Respondens
MARCUS HEBERER.

D. O. M. A.
DE LACTE THESES.

I.

AC est humor (ut definitionem ex Aristotele colligamus) animalium viviparorum, post generationem, (viseque evis) generationis causata a natura, ex sanguine, tanquam excrementum utile, decisus & concoctus, ut animal recens editum ex suculis uberibus maternis, in quibus fit & perficitur, foris, extra locum natalem nutritur. Cuius definitionis membra recenseret Philosophus lib. 3. hist. cap. 20. & 21. & 4. de part. an. cap. 11. & 4. de Gen. an. 8. Item 7. hist. cap. 3.

II. Naturam ejus eadem esse, qua seminis, ex quo unum quod generatur, hoc argumento probatur, quia eadem materia est qua alit. & ex qua generatur natura id quod alitur. Neg. enim alio constamus, alio nutrimur. 2. de ortu tex. 50. cap. 8.

III. Semen autem sanguineorum excrementum utile est a sanguine decisum, & ex sanguine in vasis seminariis elaboratum conformatumq., ut possit idoneum generationis medium esse, & potentia id, quod generans est actu, motu aciepto ab eodem, ita ut in loco genitali per calorem in actum productum, consistat, formamq. accipiat fetus, qui ut constitutus est ex sanguinis decisione, & humore inae orto. ita sanguinem ad sui nutritionem & augmentum, velid quod sanguinis vicem supplet inq. sanguinem coctione mutari potest (ut in Ovo album, & Luteum) expedit, & sic eodem genere fit, augescit, & nutritur, tam intra locum generationis, quam foris, ut sanguine & ex hoc lacte, siquidem est ex lactentium grege.

IV. Extruxit hinc Aristoteles, prater alia, opinionem suam de ortu fetus, ex mare & feminis, & maris semen negavit ad corpus facere: quandoquidem vias vim duntaxat ad essentiam in corpore geniture

d 2

conse-

conferat, ut sic anima à mare. * sit: Sed fœmina efficiente quidem
semine careat: materiam tamen præbeat, ex qua corpus nascatur, qua
materia sit sanguis, qui cum in non pregnantibus justæ etatis fœminis
abundat, singulis mensibus excernitur: in pregnantibus vero fit mate-
ria conceptus, fœtus q. & post partum in lac vertitur: quamquam dis-
crimen sit inter menstruum vulgo dictum, & materiam factus. Illud
enim colluviem pravorum humorum in cacoehymis simul vehit, est j
tanquam fex sanguinis, qualis per hemorrhoidas expurgatur: unde Co-
lumbus observavit, prodire ex ramis venae caue in uteri cervicem in-
fertis: Materia fœtus quantum fieri potest, est pars sanguinis purior à
fce impura secreta, nisi penuria purioris cogat etiam impuram assume-
re, unde sunt ab ipso conceptu morbi. Hic autem sanguis alia via in
uterum pervenit; nempe per interiores uteri venas, licet non negemus
etiam hanc menstruorum abundantiam in non pregnantibus justæ etatis
prodire. Aristoteles sane lib. 4. Gen. an: cap. 8. eandem naturam esse
lactis, seminis ex quo generatur id quod alitur lacte, & menstruorum ju-
dicit, frustra opponentibus aliquibus suis hircos, & mares quibus ajunt
deesse menstrua, non probatus deesse etiam analogum. Idem sentit Ga-
denus cum Aristotele.

* Aristoteles: 4. Gen. an. 1. mas est id quod potest concoquere consti-
tuere & secernere semen, & principium obtinet formæ: quod primum
moveat. Fœmina est quod recipit semen, nec potest constitutere, & se-
cernere: (semen hic accipitur non materiale principium sed formale.
Nam aliquando ut efficiens consideratur, aliquando ut materia: vide 1.
Gene: an: cap: 18.)

V. Verum redarguitur opinio ista Aristotelis de semine non ten-
tum generationis & instrumentorum, materiam continentium & con-
ferentium evidenter: verum etiam veritate oraculorum diuinorum. Nam
et mas & fœmina semen habet inseminarii organis, & utrumq. à san-
guine decissum, & ex eodem elaboratum. D. Paulus ait Deum ex
unius (εξ ἑώς αἰματος quod vertunt etiam ex uno pro eius ad am. i.)
sanguine fecisse unius versum genus hominum, nempe per generationem
naturalem, ad quam, materiam, scilicet semen ex sanguine mutatum.

C. 11. 1. 8.

contulit primus hominum puerus. Deinde, quanquam ruris ratione
preter naturam virgo puerum I E S U M : Nihilominus tamen
ex semine suo per Spiritum Sanctum conceptum, qui & primum in ute-
re sanguine virginis crevit ; nutritusq; est, & post partum, lacte. Unde
& semen mulieris dicitur : Item semen Abrahæ, cuius abnepti erat mu-
lier, per intercedentes generationes ex Abrahæ semine orta : Notabile sa-
ncte exemplo mulierem non locum tantum genitalem, sed & materiam
factui conferre.

VI. Patet materiam lactis sanguinem esse, idq; propinqué. Nam
ex venus & arteriis in locum generationis lactis sanguis perducitur, qui
ibidem transmutatur natura id indicante etiam interceptu menstruum
in pregnantibus, & lactantibus : quanquam inter exempla sine-
qua & lacitaverini, & fluxum menstruum sint passa, nec desint etiam
tales pregnantes sed quas sanguine abundare oportet. Huc pertinet L. I.
Strani exemplum de pregnanti, qua prope partum ex dextra mammæ
enultum sanguinem reddidit, nec desunt qua etiam ultra dimidium ge-
stationis uiceri fluxerint.

VII. Patet & hoc per naturam lac gigni in his quibus est facultas
generationis in seipsis in quibus & primum constituitur, alitur, cre-
scitq; fætus, & postea foris nutritur, idq; in genere sanguineo viviparo.
Aliud enim genus per naturam esse non potest. Itaq; lac competit fæmi-
nis solis per naturam.

VIII. His etiam instrumentum generationis lactis & conceptacu-
lum evidens ideo natura addidit nempe mammae in genere humano
potissimum, ubera in bestiis : Quanquam enim vesperilio quoq; in
pectore id instrumentum habeat, & Elephas fæmina juxta anteriores
pedes, seu armos : tamen in his ubera potius quam mamma dicuntur : In
genere vero ubera in omni animali lactante, cui & mammae, mamillaq;
ali quando ascribuntur per translationem, ut capris, scrofis, phocis in
mari &c. magis propriè voce competente humanis uberibus. Germani
sic discernunt Brüste & Tütter : Graci θηλὴν communicant, ut
Latini uber, yaqdū vel yaqṣār mammam vocant muliebrem. Sed id
discrit-

asservatum non est accurate observatum: quando Plinius etiam Capri
describit mammas easdemque Latini Zoographi tribuunt Delphini,
phoca &c.

IX. Aristoteles μαστον vocat ὑπόδοξην οὐρὴν ἀγγεῖον ήγελαχεῖον.
conceptaculum, & tanquam vas lactis, in 4. de part. an. cap. 11. quod
natura in hominibus parti superiori adsecerit, propter ordinem primae,
& originalis institutionis, quod principia pars hominis sit ea, qua est su-
pra septum: Quia tamen ratio in bestiis pluribus non valet, habentibus
quidem potiorem partem supra Diaphragma, sed ubera juxta feminas
vel in ventre. Alias causas alii recensent. Vnde negantur aves mam-
mam habere, & pisces, quia lacte carent. Vespertilio vero inter aves &
quadrupedes ambigere videtur, ut indicat philos. in 4. de part. an. cap.
13. ubi & vitulus marinus inter pisces, & terrestres bestias interponit
autem negare possit pisibus mammae desse. Vide & o. hys. cap. 12.
(vitulus marinus generis ambiguus est: animal concipit intra se & pa-
rit, & lac reddit more pecudum: mimmis geminis educat factum more
civ. 223. quadrupedum. Historia recentium, ut & Scaliger, recensent plures
pisces ex genere Cetaceo: ut peregrinum illud Manati, qui catulos parit,
& pastum exit in secco, graminis carpens, vitulinam sapiens esu, usque
habens instar vacca &c: Præterea mammata sunt balena, orca, phys-
ter, Mysticetus, pristes, Delphin, cuius naturam ambigere dicit Philoso-
phus, ut & cæterorum talium 8. histo. cap. 2.)

verdus X. Sanguis idem, quo in utero albatur fetus, in genere humano,
6. anato: ad mammas fertur vi provida natura. postquam partus est emissus, per
cap. 9. & vena ejusdem ductus diversos. Nam (qua est sententia multorum.) ex
3. cap. vena cava duæ propagines emittuntur, unam dicunt Epigastriam qua
Galenus per musculos abdominis rectos ascendens occurtere perhibetur vena
s simpli, mammaria, & sic nutrimentum transferre. Altera in uteri cervicem in-
seritur, per quam expurgatur fæx sanguinis quasi per hemorrhoidas nte-
rinas. * Vnde & consensus uteri, & mammarum & vicissitudo
lactis, & mensium. (Vena una ex pectore descendit: altera ex vena ca-
verunculo ascendiit: Et cum hac ad uterum rationem jungi descendens pa-
titur.)

atur, sed & ab illo magno truncu vena venae jugularis
deorsum ad uterum sparguntur. Habent autem vena communes ductus:
unde aliquando sanguis menstruus per mammas exit, vel haemorhoides,
aut renes & vesicam; item vomitur, expectoratur &c. Et revocatur se-
tasaphena vel venarasceta. Vide observationes Schenckii lib. 4. An-
drreas Laurentius putat non concurrere Epigastricam & mammariam:
Sed ex hypogastrica, & spermatica quæ sunt uterina refuere sanguinem
ad vena cava truncum, indeq; in axillarem & ex hac in mamas
invehiper Thoracicas duas: unde recepto itinere vicissim pereniat ad
uterum. Sane hoc probabilius est, & firmatur multis accidentibus,
ipsiusq; natura instinctu & nonnunquam imaginatione dirigitus
opus.)

* Valverdus etiam per eas quæ internam uteri amplitudinem oe-
cupant, excipi potissimum tradit, Columbo priorem opinionem ie-
nente, quanquam Valverdi ratio non sit contemnenda, quia post par-
tum mulieres effundunt purgationem etiam ex interioribus uteri.

XI. Porro ut ventriculi propria actio est χύλωσις. Epatis a ipsa-
tis medicorum opinione (licet Aristotelici dissentianti) vasorum
spermaticorum σπερματοποίησις, seu σπερμάτωσις: ita mammarum γα-
λακόποίησις. Hanc enim facultatem eis natura & hoc temperamentum
indidit, ut sanguinem tam vena, quam arteria haustum calore suo, cor-
dis calore per arterias cum spiritu collato, possint concoquere, elaborare,
& in succum alimentarium, non sui, seu sue substantiae (neg; enim lacte
aluntur ubera, verum sanguine) sed principaliter fetus. & consequenter
etiam aliorum (ad alios usus quoq; secundarios, atq; etiam abusus postea
transferuntur. Nam lac πολύ χρηστόν est) convertere, qui naturaliter con-
stitutus perfectiusq; ut plurimum albus est (prater naturam & vitiatus
sanguis est, sive sanguine corrupto ante transmutationem, sive posse a Serum
lacte ipso vitiatio, & rubescere aut serescere &c.) cum quia ipsum
organum & officina constat carne alba glandulosa pinguis: tum quia san-
guis etiam sua natura ad albedinem cycli perducetur, ut apparatur
ad p. pinguedine & similibus.

in cuius generis femina, calidus nimis humidusq; succus ser-
vans naturam generici temperamenti sanguinis, si quidem is naturali-
ter se habeat. Inde Galenus lib. 5. simpl. cap. 20. lac humidum & tepi-
de calidum, ut sit in medio pituitae & sanguinis, dicit, proprius tamen
sanguini. Alias Cacochymicus, Cacochymicum lac præbet, nisi vitio in-
strumenti aut aliis aliter intervenientibus causis depravetur. Notabis
autem variare non tantum diversis animalium generibus, sed & atate
& pastus copia, penuria, bonitate, malitia &c. Ideo & loca aliquid
conferunt, aliq; accidentia. Arnoldus Freitagius temperatum calore esse
vult, humidum gradu. 2. Galenus discernit generibus & constitutio-
nibus animalium, & optimum in suo genere dicit esse recens mulctum,
& vel ex uberibus ipsis suatum, quomodo tabidis convenit. Verum has
consideratio peculiare exercitium requirit.

XIII. Habet lac partes diversas, & in anatomia seu resolutione
diverse judicatur. Alterum enim affectum est pinguedo ex cremore & flore la-
ctis pressu densatus facta, quod butyrum vocant: Chymici sulphuri
comparant: alterum serum quod aqua, & mercuriali principio partim eti-
am salso respondet: alterum caseus & colostrum quod terram refert par-
te salis inclusa. (Colostrum primi lactis densatio est, & aliquando lapide-
scit Plin. lib. 11. cap. 41.)

XIV. Convenit ex dictis lac univocum esse humorem eum qui
per transmutationem, & alterationem naturalem sit 1. ex sanguine 2.
in uberibus feminis ad generandum in se & pariendum per naturam
destinatis: 3. ad fetus foris nutriendum, 4. per coctionem caloris nati-
vi, & facultatem uberibus insitam 5. Qui consequenter album & tem-
peramentum materia respicit, & ipsius instrumenti. Alteratum enim
sequitur naturam alterantis: & unumquodq; transmutatur in deter-
minatum sitq; simile ex simili secundum naturam: sicut & cibi vis in
sanguine inesse animadvertisit.

XV. Quando ergo lac per urinarios meatus excernitur, aut ex
venis scolis effluit: vel vomitur, & aliis viis præter papillas & uberum
appene-

appendices erumpit, transflatum ex mammis exsistimatur aut equivoco-
cum lac esse, cum revera sit humor lacti similis.

XVI. Ita lac solemus appellare etiam succos herbarum (ut Esula,
Latkyridis, Cichorii, dentis leonis Scorzonera &c. Plinius lib. 23. cap.
7. lac siccorum habet, quo pro coagulo uiuntur ad lac animale. Quarun-
dam plantarum etiam rubet: Chelidonium majoris aureum est &c.) Emul-
siones artificiales ex radicibus seminibus, farinæ, aliisq. Pluis &
lacte: quod alii ex gregibus ardore solis extraclum volunt: sed rectius
alii succum lacteum generis sulphurei, vel bituminosi, aut similis me-
teori ex halitibus coalescentis, nonnulli spumam in aere concretam ve-
cunt. Plin. lib. 2. cap. 58. lacte & sanguine pluisse. M. Att. lib. & Co.
Portico Coss. narrat.

XVII. Lactes animalium intestini alii, ut plinio lib. 11. cap. 37.
sunt pinguis intestina, graciliag: alii Mesarai pinguedo cum glandulis.
Arist. in 4. de part. an. 4. lactes vocat membranam illam inter intesti-
na quam Mesenterium vocamus, per quod ad misorem venam & aor-
tam Cordis essentiacibi fertur. Ita in 2. de part. an. cap. 3. Ita & Gale-
nus lib. 6. anatomicorum. Dicuntur & pisces mares lac habere, quod
vulgas novit in halece, Cyprino & alii. Metaphoricum nimurum &
hoc est. Alii semen masculum in analogo testicularum comprehensum
dicuntur. (Arist: 3. hist. 20. i. yevn èswi xðovw èviou ðovw is nað èpuc. So-
goi id est. Semen piscium; Gaze viru genitale.)

XVIII. Plinius in proœmio librorum de rebus naturalibus me-
nit lac te Gallinarum, irridens ampullas inscriptionum titulis nudis
vacuisq; promittentes cornu copia, quasi lactis galinacei sperare possit in
volumine haustum seu eminem abundantiam sufficientiamq;. Sanè lacte
designari copiam etiam ex sacris discimus, nominata terra fluen-
te lacte, & melle. Exod. 3. vers. 8.

XIX. Veruntamen nonnulla est etiam naturalis ratio istius ne-
minus. Alcmeon lac avium vocavit humorum album nutritum pul-
lrum in ovis. Aristoteles quidem non vult album, quem habet pro ma-
teria generationis: sed tamquam luctum ita appellari posse donat, ut qui sit
verbio,

gibus

tibus geniti. In ovo (inquit in 4. de part. an. 11.) Lacteus ille cibus, gra-
duis dñs Ieo Phn, ingenitus oviparis continetur. Is non est pars candida
ipso judice) quia principium pulli in ea, que est sua natura humida & ca-
lorem animalem in se continet: sed lutea, quam vult animalibus pro ci-
bo esse umbilico ex corde ad eam emissio. Vide in 6. hist. cap. 2. & 3. In 3.
de Gen. an. cap. 1. & 2. Ibi etiam contra Alcmaonem Crotoniatem dis-
putat afferens lac aliis animalibus in mammis fieri: Avibus vero natu-
ram hoc ipsum in ovo constituisse, quod non sit albumen licet vulgo
cum Alcmaone sic judicet, sed vitellus. De hoc quidem nos in singulari
tractatione: nihilominus autem fatetur Philosophus Gallinis lac quod-
dam esse ut sic non omne lac sit mammarum: nec usq; adeo admirabile
proverbium de lacte Gallinaceo. Est in aliquaparte felicitatis domesticoe
gallinas multas multa ova parere: sed non quomodo sage id solent pro-
curare per edulium ex ovis magicum quod cum aliquando in Austria
vorasset canis laniarius, referente Cl. viro Iohanne Bierdumphelio or-
dinum Austriae medico, ova excrevit.

XX. Verum cum in 3. hist. 20. expressè negat ovipara mammes
& lac habere univocum, lac ubiibus tantum ascribat, equivocum lac
intelligi potest: ut & cum Galaxia in cœlo collustratio, vel albalux (via
Iacobæa) Lac vocatur in 1. meteor: 8. Lac est veluti definitum maximi
propter segregationem Coma circuli. Aliud minerale est quod lac Luna
vocant. Chymici & chirurgi lac virginis faciunt.

XXI. In 4. Gen. an. 8. scriptum est Empedoclem lac vocasse pus al-
bum. Aristoteles autem tropicum id censet, aut falsum: Pus enim cor-
ruptionis est lac concoctionis: tametsi Medici etiam pus concoctum
oppositumq; crudo habeant. Putredo concoctioni contrarium est, in-
quit Philosophus. Pus autem putredo quædam est: Lac res concocta
prorsus. Id & ex capris cete montis cognoscere est. Has enim dum pa-
stores urtica perfriant (inquit Arist. 3. hist. 20.) primum cruentum hu-
morem eliciunt, mox purulentū, postremo lac. Aliud ergo lac, aliud pus.

XXII. Sed non desunt qui Empedoclem defendant. Nam qui chy-
micas locutiones transferunt ad physicam, & medicinam, dicunt chylum
in ventriculo fieri per putrefactionem qualem procurant chymici in fi-

mo equino, balneo, & simili calore ad segregandas essentias à commissa
impuritate elementari, quod natura etiam in ventriculis & intestinis vi-
detur efficere, nec differt, ut inquit Philosophus, naturalibus an artifici-
alibus vasis fiat idem. Si in ventriculo chylus sit per putredinem, quid ni
lac in mammis? Empedoclem Chymicum putant chymicè locutum esse.
Sed alia ratio est coctionis, & legregationis in ventriculo, alia transmuta-
tionis in mammis, quā sanguis in lac vertitur per exaltationis quandam
speciem, & perfectionem. Si etiā chylosis putrefactio dicenda est, non cer-
te talis est, qualis sit in apostematibus, vulneribus, & aliis præter naturam
se habentibus, cum sit opus naturæ ad perfectionem contendentis.

XXIII. Considerandum & illud est, quod apud Plinium legitur lib. 2.
cap. 106. de lacte N I G R O. In ponto, inquit fluvius Astaces irrigat cam-
pos in quibus oves nigro lacte a quæ gentes alunt. Verum hoc non facile
creditu est, quanquam navigationes Orientales in Mosambique Insula
narrent esse gallinas nigræ carnis quarum decoctum sit instar atramenti.
In America quodam loco ceram nigræ ex favis fieri ostendunt. In Hi-
spaniola dicitur esse fructus ex quo aqua albicans emanet, qua conspersa
nigrescant. Fors dicendum est tale quid etiam laeti evenire. Sed si æthio-
pibus & æthiopissimis non est lemen, & lac nigrum, verum album; ut con-
tra Herodotum & Ctesian, qui Elephantis tribuerat nigræ genitiram
differit Philosophus in 3. hist. cap. 22. & 2. Gen. an. 2. neq; lac erit album;
sive æthiopibus & ovibus nigris album, verisimile est omnibus album
esse. Constat in überibus albis ex sanguine rubro lac album fieri, non ni-
grum: nisi pro lacte exeat serum tale quale nuper vidimus fœmina lico-
se & melancholica lotium, atramenti diluti instar. Sed id ex præterna-
turali percisin. De sana vero certum plures historiæ referunt.

XXIV. Tandem lac esse fœminei sexus naturaliter post partum ad a-
lendum foris fœtum hunc humorem in mammis ex sanguine gignentis
dictum est. Num ergo præter naturam contingit id quod Cardanus de in-
fante lac primo mente ē mammis reddente, annotavit? Num & id quod
Alexander Benedictus de virgine, quodq; Vega tum de virgine, tum ali-
is quibus uppressi menses? Quid statuendum de viris apud Schenckinm
lib. 2. observat 290? Quid de Hirco apud Aristotelcm lib. 3. hist. cap.
20. Et apud Matthiolum in Epistolis lib. 3. ad Casparum Peucerum, ubi
tres litros uno tempore in Bohemia repertos scribit quibus ubera gemi-
na juxta genitale enata lac reddiderunt Epilepticis utile?

XXV. Aristoteles quidem inter ostenta habet, hircum lac gignere,
quod & Parcemia vult, quæ de fluto irritoq; conatu pronunciat jungi

aliquid esse violenti. Violentia vera est in caussis naturæ oppositis nec fa-
cit diurnitatem, seu perpetuitatem scientificam, referturq; ad fortui-
ta, quorum, ut & accidentium, nulla est scientia: Estq; ea res manifesta in
his viris, & virginibus aut etiam mulieribus non lactantibus quibus su-
etu violento sanguis ad mammas pertrahitur, ibiq; loci calore conco-
quitur. In deficientibus menstruo fluxi contingit motum ad mammas
esse, sed raro. Itaq; & hoc fortuitum. Quidam vero viri seminares sunt,
naturamq; effeminate habent ut Eunuchi, & qui olim salmacis unda
potati dicebantur: Hos fœminea pati, nihil est mirum.

XXVI. Sed & Hermaphroditica quibusdam est natura non tantum
genitalibus manifesta, sed & passionibus: Sicut contra inveniuntur fœ-
minæ masculæ. quæ non habent mammas laxas & spongiosas fœmine-
asq; sed masculas concretasq; & ob idad lac generandum inutiles. Qui-
busdam etiam Barba enascitur ut Margaretha illi in aula Bayatica, quam
pingunt dextro oculo privatam, cum barba nigra prolixa vestitu fœmi-
neo, & diademate capitis, capillo pendente & in tertum rejecto: si qui-
dem non androgynos, aut mas occultato intus membro, sed vera fœmin-
fuit. Aliquis menstrua versa virilem dispositionem afferunt. In Æthiope
co mōte Climace fabulat̄ esse fœminas barbatas, ut alibi virtos lactantes.

XXVII. In quibus ergo sexum confudit natura, ut mares aliqua sint
aliqua feminæ, illis evenire diversa nihil est mirum: nec ob hæc errata
evertitur constans axiomaticumq; judicium naturam per se lac fœminis
destinasse quibus & singulariter affectas mammas dedit. Quæ præter so-
litum raro contingunt, sunt accidentis. Ita & hirci lactiferi sunt ex parte
hirci, ex parte capræ, tanquam hermaphroditi. Morbo quicquid fit præ-
ter naturam sit.

XXVIII. At videtur natura maribus quoq; mammas dedisse ut ne-
cessitate urgente lac prebeant fœribus, & fungantur vice fœminarum.
Ideo enim ex maribus solus homo mammas accepisse dicitur, cæteris a ni-
malibus habentibus mammarum notas tantum. Si hoc verum putamus,
cur ex maximo numero nihil lactis exprimere possumus etiam in maximis
necessitatibus urgentibus quibus facilis ex pumice oleū elicuerit? Po-
tentia vel nunquam vel ratissimum exemplis in actu prodiens pro natu-
rali non habetur, estq; privationi proxima. Mammæ vitis additæ sunt ut
indicent esse alterum dimidium torius, fœminæ ejusdem speciei abscissa:
minime vero ut in locum fœminæ generatione & nutritione lactea infan-
tis succedant: Deinde ut speciem virilem exornent: ut pectora foveant. &
per meatus affectionem amoris cum spiritu & calore communicent. &c.

Ub2961

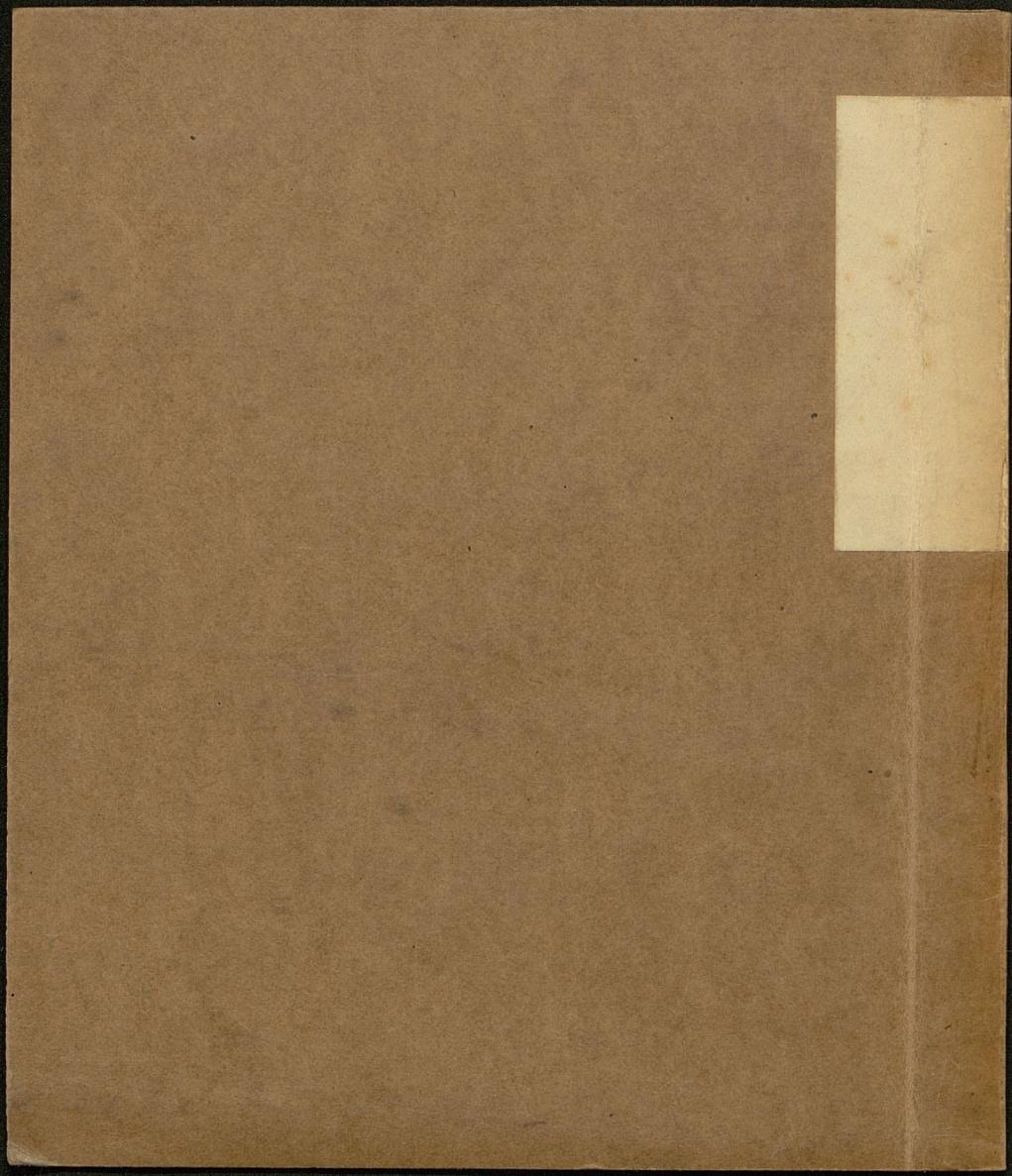
ULB Halle

005 607 671

3

WAD

Farbkarte #13

